

Začíná platit novela zákona o veřejných zakázkách

Author: SF / pb | Published: 06.01.2010

„Primárním důvodem přijetí této novely je včlenění takzvané dohledové směrnice Evropské unie z roku 2007 do české legislativy,“ říká advokátka a partnerka advokátní kanceláře Havel & Holásek Adéla Havlová. Podle ní je klíčovou změnou především zavedení rejstříku osob se zákazem plnění veřejných zakázek, tzv. „black list“.

Černá listina i pokuty

Zařazení na černou listinu se od nového roku bude týkat těch dodavatelů, kteří při prokazování kvalifikace předloží informace nebo doklady, které neodpovídají skutečnosti a které měly nebo mohly mít vliv na posouzení kvalifikace. Dodavatelé v rámci prokazování základních kvalifikačních předpokladů budou zároveň muset předkládat čestné prohlášení o tom, že nejsou v rejstříku vedeni. „Zavedení rejstříku by mělo umožnit snadnou identifikaci dodavatelů udávajících ve svých nabídkách nepravdivé údaje. Toto opatření ovšem nepostihne řadu jiných deliktů, například profesní delikty dodavatelů, o nichž se centrální evidence nevede,“ říká Havlová. Rejstřík povede Ministerstvo pro místní rozvoj ČR jako veřejně přístupný, s možností dálkového přístupu. Zákaz plnění veřejných zakázek a tím i sankce v podobě zápisu do rejstříku platí na dobu tří let. Navíc dodavatelé za uvádění neodpovídajících skutečností hrozí pokuta až do výše deseti milionů korun.

Kvalifikace podle unijních směrnic

Mezi další výrazné změny novely zákona o veřejných zakázkách patří zjednodušení postupu při doplňování kvalifikace či objasňování předložených informací. Dosud to podle zákona bylo možné jen tehdy, pokud byla kvalifikace prokázána alespoň částečně. Novela tuto nejasnou podmínku odstraňuje. „Jedná se podle mne jednoznačně o krok správným směrem. Zadavatelé tak mají právo bez omezení a bez pochybností umožnit dodavatelům, aby odstranil formální nedostatky v kvalifikaci. Z minulosti máme zkušenosti, že zadavatelé váhali nad výkladem podmínky a často nabídku rovnou vyřadili, než aby požádali dodavatele o doplnění. Zadavatel se tak mnohdy připravil o ekonomicky výhodnou nabídku. Vypuštění omezení navíc odpovídá znění a účelu evropských směrnic,“ tvrdí Adéla Havlová.

Nové finanční limity

Novela dále např. ruší povinnost uchazeče předkládat prohlášení o vázanosti nabídkou coby nadbytečný dokument, zavádí speciální pětidenní lhůtu pro podání námitek proti zadávacím podmínkám, upřesňuje, komu má být rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky zasláno, uzákoňuje výslovně možnost podat návrh na přezkoumání úkonů zadavatele i po uzavření smlouvy a nově také zavádí povinnost zadavatelů odesílat čtvrtletně oznámení o smlouvách uzavřených na základě rámcových smluv pro statistické účely. Novela také výslovně umožňuje sdělovat při otevírání obálek ceny uvedené v nabídkách. Nelze vyloučit, že příští novela zákona dokonce znovu zavede čtení nabídkových cen jako povinnost. „Informace o nabídkové ceně sama o sobě však může být zavádějící, zejména v případě, kdy je cena pro hodnocení relevantní z méně jak padesáti procent,“ doplňuje Adéla Havlová.

Od 1. ledna 2010 zároveň vstupují v platnost nové, nižší finanční limity týkající se vymezení podlimitních veřejných zakázek. Změna vyplývá z nového nařízení Evropské komise z listopadu 2009 a měla by se do českého právního řádu promítnout i formou vládního nařízení.

Ještě letos další novela?

Během prvního pololetí roku 2010 se očekává přijetí další, a to rozsáhlejší a komplexnější novely zákona o veřejných zakázkách. V této novele je například navrhována už zmíněná povinnost oznamovat při otevírání obálek nabídkovou cenu a řada dalších změn: možnost prokazovat kvalifikaci prostými kopiemi dokladů, možnost předkládat dokumenty ve slovenštině, povinnost prokázat splnění základních kvalifikačních předpokladů i za subdodavatele či zkrácení lhůt pro poskytování dodatečných informací a pro oznámení výsledku zadávacího řízení.

Veřejné zakázky včera a dnes

Dříve	Od 1. 1. 2010
Upraveny pouze správní delikty zadavatelů	Nově upraveny správní delikty dodavatelů a zaveden rejstřík osob se zákazem plnění veřejných zakázek - tzv. černá listina; předkládání odpovídajícího čestného prohlášení v rámci základních kvalifikačních předpokladů
Doplňování a vyjasňování kvalifikace dříve jen, „ledaže nebylo prokázáno vůbec“	Možnost doplňování a vyjasňování kvalifikace bez omezení
Chyběla úprava o oznamování ceny při otevírání obálek	Oznámení nabídkové ceny je vysloveně možné, ne však povinné (povinnost oznamovat cenu však předvídá vládní návrh novely)
Povinnost zadavatele zasílat rozhodnutí o výběru nejvýhodnější nabídky uchazečům, kteří nebyli vyloučeni	Upřesnění okruhu osob, kterým se zasílá rozhodnutí o výběru nejvýhodnější nabídky - nová definice „dotčených“ uchazečů a zájemců
Nejasná úprava běhu lhůty pro podávání námitek proti zadávacím podmínkám (obecná lhůta 15 dnů)	Zavedení speciální pětidenní lhůty pro podání námitek proti zadávacím podmínkám, počítané od skončení lhůty pro podání nabídek
-	Zavedení výslovné možnosti na podání návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele po uzavření smlouvy
Možnost Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže uložit nápravné opatření, jen pokud zatím nedošlo k uzavření smlouvy, a to pouze ve formě zrušení zadání veřejné zakázky nebo jednotlivého úkonu zadavatele	Možnost uložit na návrh po uzavření smlouvy nový druh nápravného opatření - zákaz plnění smlouvy (s výjimkou případů, kdy zvláštní důvody vyžadují pokračování plnění smlouvy)
-	Nově zavedena povinnost zadavatelů zasílat provozovateli informačního systému čtvrtletní oznámení o všech smlouvách uzavřených na základě rámcové smlouvy

06.01.2010 08:00, SF / pb